

[Estrup]

gøre, om arbejdsformidlingen og andre institutioner i øjeblikket er tilstrækkeligt udrustede til at løse denne opgave, og det er da også i første række ministerens opgave og ansvar, men der er behov for en præcisering af omfang og indhold i vejledningen af den enkelte langtidsledige. Det er en af de opgaver, som må løses under det forestående arbejde i arbejdsmarkedsudvalget.

Der er ingen grund til at skjule, at det, vi nu iværksætter, er et storstilet uddannelsesforsøg, et forsøg, som er vanskeligt at planlægge, og hvis virkninger ikke kan forudsiges med nogen stor præcision, men det er dog ikke et forsøg ud i den blå luft.

Andre lande, ikke mindst Sverige, har i årevis med gode resultater ført en arbejdsmarkedspolitik, som lagde vægten på uddannelse og arbejde i stedet for udbetaling af dagpenge, på aktive i stedet for passive foranstaltninger. Det er det samme, vi nu forsøger.

På papiret indebærer ordningen tilsyneladende store offentlige besparelser. Det er der ikke noget ondt i, hvis årsagen er, at de langtidsledige i stort tal er kommet i beskæftigelse. Jeg synes nok, man skal starte med at konstatere, at de opregnede offentlige netto-besparelser ikke medregner omkostninger ved uddannelsesindsatsen. Alene for 1985 indebærer dette i øjeblikket, at der i stedet for besparelser er tale om nettoudgifter på 25 mill. kr. Men det afgørende for, om ordningen bliver en succes eller en fiasko, er virkningen på de langtidslediges beskæftigelsesudsigter. Jeg kan derfor godt være lidt overrasket, når der i bemærkningerne til forslaget til arbejdstilbudslov står:

»Det antages, at ca. halvdelen af gengangerne bliver berettigede til forlænget dagpenget med lavere beløb.«

Jeg går ud fra, at der her alene er tale om et regneeksempel, og at de 50 pct. kun er valgt, fordi det er lettere at regne med. Det skal man også have lov til i arbejdsministeriet. Ligger der derimod reelle oplysninger eller formodninger bag tallet, er det væsentligt at få dem frem i dagens lys. At kun 50 pct. af de langtidsledige skulle komme i arbejde, er efter min mening en meget pessimistisk vurdering af, hvilke virkninger uddannelsesindsatsen vil få.

Under alle omstændigheder er det helt nødvendigt, at udviklingen følges meget nø-

je; det gælder såvel udviklingen i uddannelsesstilbud som i beskæftigelseseffekt. Derfor lægger vi også megen vægt på, at det som et led i den aftale, der er indgået med regeringen, indgår, at lovkomplekset skal tages op til revision i samlingen 1986-87, dvs. før nogen langtidsledig måtte være kommet ned på 55 pct.-satsen. Det er klart, at revisionsbestemmelsen gælder begge de foreliggende lovforslag, og jeg går derfor ud fra, at det er en ren forglemmelse, når der ikke står noget om revision i forslaget til ændring af arbejdsløshedsforsikringsloven.

Jeg vil gerne slutte af med at nævne to punkter, som trænger til at blive præciseret. Det ene vedrører uddannelsesstilbuddets længde. Bemærkningerne til lovforslaget efterlader nogle steder det indtryk, at 1½ års uddannelse er det normale, mens en uddannelsesperiode på 2 år er en udpræget undtagelse. Jeg synes, det er væsentligt at få fastslået, at der ikke ligger nogen særlige begrænsninger på adgangen til at tage 2 års uddannelse. Den eneste grund til, at der skal søges om det sidste halve år, er ønsket om at sikre, at der er tale om seriøse uddannelsesforløb.

Det andet punkt er en direkte forglemmelse. I aftalen mellem regeringen og det radikale venstre står der:

»Pligten til at skaffe rimeligt arbejde til langtidsledige indskærpes over for arbejdsformidlingen.«

Heri ligger, at det ikke kun er de langtidsledige på nedsatte dagpenge, som har øgede forpligtelser i form af den udvidede rådighedspligt. Også arbejdsformidlingen påtager sig en forpligtelse, nemlig forpligtelsen til at give fremskaffelsen af arbejde til denne gruppe ledige særlig prioritet. Punktet spillede en væsentlig rolle under forhandlingerne, men det er af en eller anden grund ikke blevet udmøntet i de foreliggende lovforslag, og det vil jeg bede om at det bliver.

Lad mig til slut sige, at det radikale venstre lægger vægt på, at aftalen om arbejdstilbudsordningen nu bliver til lov så hurtigt som muligt. Vi vil loyalt leve op til aftalen, men vi vil også fastholde regeringen på aftalens sigte og indhold.

Det er forudsat, at lovgivningen skal træde i kraft pr. 1. april. Det vil vi bestræbe os for, men det kan ikke ske på bekostning af kvaliteten af uddannelsesplanlægningen. Derfor